

Ovisok tánca a falunapon

jelent – gyerkőcöt és szülőt egyaránt megvisel. Ez persze csak a kezdeti időszakra értelmezendő. Lényeges, hogy kisgyermekünk életében már az óvoda látogatása előtt legyen rendszer, rendszeresség, legyen egy kialakított napirend! Minden tevékenységnek legyen meg a maga helye és ideje, akár közösen kialakított kis rituáléval fűszerezve is. Az óvodával való barátkozást segíthetjük

sok-sok beszélgetéssel, színesítve saját élményekkel – akár „óvodásdit” is játszhatunk az otthoni babákkal, plüssállatokkal. Kitalálhatunk olyan történeteket, melyben a főhős hasonló helyzetbe kerül. Már hónapokkal az óvoda megkezdése előtt érdemes többször kis időre a nagymamára bízni a gyermekeket. Ezzel gyakorolhatjuk azt, hogy ha édesanya nincs is egy időre vele, viszont fogja

látni. Persze először jobb, ha a kicsihez jön a nagyi, később pedig mi is látogassunk el hozzájuk. A napi játszótérezéskor csemeténk találkozhat kortársaival. A közös homokozás, csúszdázás közben esetleg egy-két leendő ovis társával is megismerkedhet, ami szintén könnyebbé teheti majd az óvodában töltött órákat. A beszoktatási időt követő hetek-

ben a gyermekek már csak kis társaikkal és az óvónénikkel, dadus nénikkel töltik a mindennapjaikat – barátkoznak, sokat játszanak, verselgetnek, mondókázgatnak, énekelnek együtt. Porontyunk hamarosan egy összeforrott közösség tagja lesz. A legjobb, ha az óvónőt partnernek tekintjük: osszuk meg vele bátran gyermekneveléssel kapcsolatos nézeteinket is, ezzel sokat segíthetünk neki abban, hogy gyermekünket megismerje, és minél könnyebben értsen szót vele – ez csemeténk dolgát is jelentősen megkönnyíti. Fontos, hogy gyermekünk rendszeresen járjon az óvodába, ne csak alkalmyszerűen látogassa azt, mert ez megnehezíti a beilleszkedését. Vezessük rá a gyermeket: az ovi pont olyan neki, mint az anya és az apa számára a munkahely.

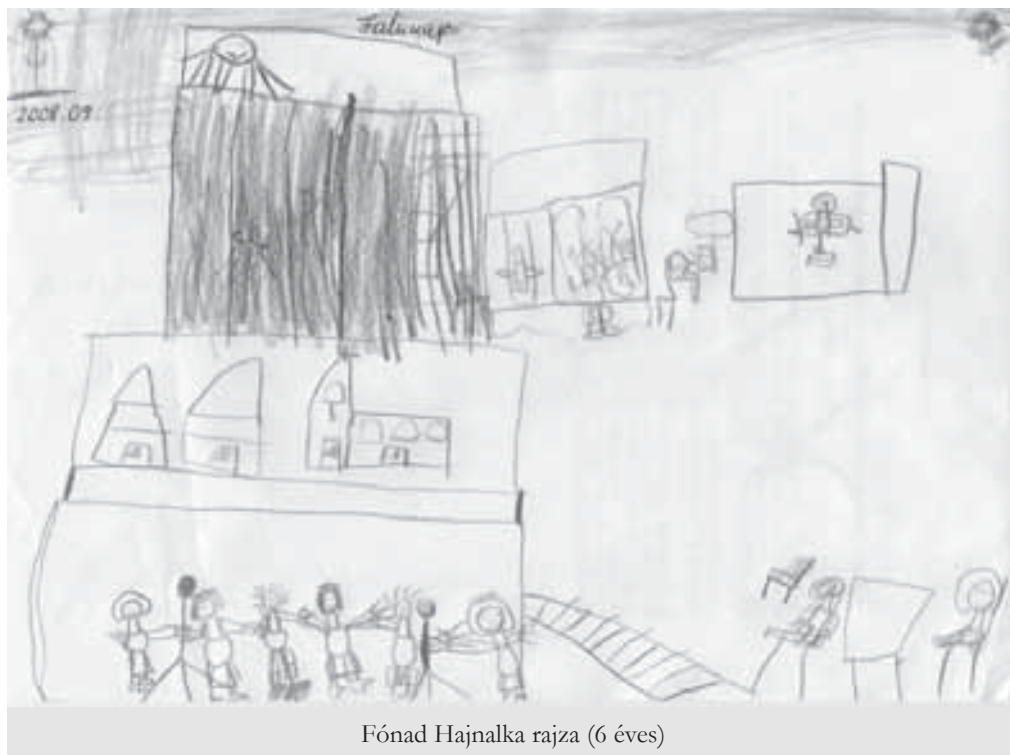
Elbúcsúztak a munkatársak Czinege Istvánné Marika nénitől

Vásárhelyiné Meggyes Edina Vácdukán lett óvodavezető

*Beszoktatási
megszívlelendők:*

- Mindig egyértelműen jelezzük a búcsút, ne szökjünk el köszönés nélkül!
- Mindig egyértelműen jelezzük, hogy mikor jövünk érte (ebéd után, alvás után)!
- Jó, ha van a kicsivel egy otthonról hozott jó barát, társ (plüssállatka, kiskendő, párna), ami biztonságerzetet nyújt, hordozza az otthon illatát.
- Fő a határozottság. Fontos, hogy a búcsúzás után határozottan távozzunk, ne szaladjunk vissza, hiszen akkor gyermekünk úgy érezheti, hogy nem biztonságos helyen hagyjuk, hogy rossz dolog történik majd vele.
- Fontos, hogy viselkedésünk bizalmat, biztonságot sugározzon, hiszen csemeténk azonnal megérzi a szülője bizonytalanságát, félelmét.
- Legyünk bizalommal az óvónénik iránt, kérdezzünk bátran, osszuk meg velük neveléssel kapcsolatos elveinket!

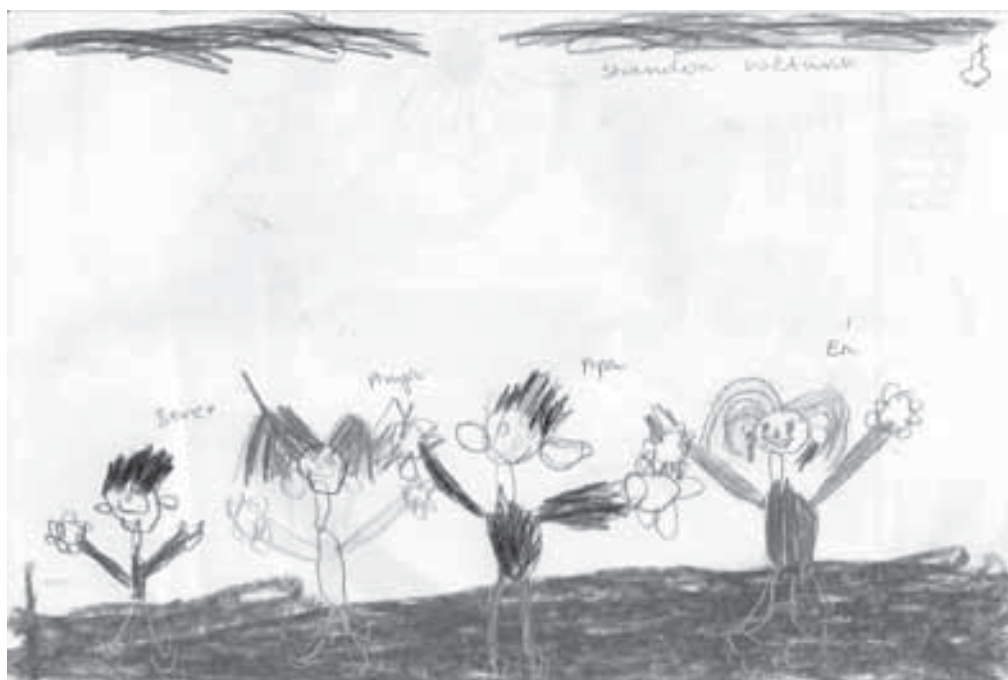

Fónad Hajnalka rajza (6 éves)

Előfordulhat, hogy a kicsinél más tünetek is felbukkannak az óvodakezdéssel egy időben, pl. az addig megbízhatóan szobatiszta kicsi éjszakánként újra bepisil, sírós, nyugtalan lesz. Fegyelmezett, látszólag meglepő könnyedséggel alkalmazkodó gyerekek egy részénél egyes tünetek általában

néhány nap vagy hét elteltével váratlanul jelennek meg. Ilyen lehet, ha esetenként agresszív-vé válik vagy dadogni kezd, rágja a körmét, reggelenként fáj a hasa, vagy akár az evést is megtagadja. Ez utóbbi jelek azonban meglehetősen ritkák, és kialakulásukban az óvodakezdés tényén kívül

számos más ok is közrejátszhat. Ezeket is mindenképpen fel kell tárni ahhoz, hogy megoldhatóak legyenek. Ne felejtsük el, hogy a gyermekek nagyon különbözően reagálhatnak azonos hatásokra. Sok gyereknek néhány nap, hét elteltével már nincs is kedve oviba menni. Az újdonság varázsa megcsappan, rájött ő is, hogy ez viszonylag állandó része lesz az életének. A magunk és csemeténk helyzetét is megnehezítjük azonban azzal, ha ilyenkor engedünk kérésének, és otthon maradunk vele. Ha rendszeresen jár az oviba, könnyebben megszokja, a betegségek miatt úgyis eleget fog hiányozni. És ha sokáig hiányzik, kevesebb barátja lesz, és sok mindenből kimarad, ami a csoport összetartását fokozza. Érdeklődjünk rendszeresen az óvónőknél, így mi is könnyebben figyelemmel kísérhetjük a kicsit, és ő is azt látja, hogy megbízunk az óvónéniben. Ha bármilyen tünetet észlelünk a gyermeknél, kérdezzünk nyugodtan a nevelőktől!

Erdélyi Petra rajza

Sződi szüret

Nem véletlen, hogy barátainkkal idén is foglaltattunk asztalt a Sződi Szüreti Bálra. Az elmúlt években ugyanis már megtapasztaltuk, hogy egy falusi iskola tornatermében is lehet fergeteges a hangulat. Így most, hogy végzősök lettek gyerekeink az oviban, semmi pénzért nem hagytuk volna ki ezt a lehetőséget.

Bár ez a szombat nem indult biztatóan. Zuhogó esőre ébredtünk, hideg volt és szürkeség, még a szüreti felvonulás kezdetén is csúnya felhők gyülekeztek a falu fölött – féltettük is a gyerekeket, pulcsit, esőkabátot, pokrócot adtunk fel a lovas kocsikra. Pedig hihettünk volna a sződi asszonyoknak, akik azt mondták: lehet akármilyen ronda idő, szombaton kisüt a nap, mert Mária segít, hogy megszáradjanak a pelenkák. Szóval köszönet mindenkinek, akit illet: mire gyerekeink a sport-

pályára értek és lehámoztuk róluk a pulcsikat, kabátokat, kikandikált a napsugár a felhők mögül. Gyönyörűek voltak az ovisok a szép hímzett viseletben, hála az ügyes kezű asszonyoknak. Kedves műsort láthattunk kicsiktől és nagyoktól egyaránt.

Méltán lehet büszke ez a közösség hagyományaira, nagyon jó, hogy a hagyományörzésbe a fiatalok és az újonnan ide költözők is bekapcsolódnak. Dicséret illeti a szervezésért az óvoda és a Csupafül Alapítvány vezetőit, munkatársait.

Az esti bál – legalább is asztaltársaságunknak – hab volt a tortán. A szépen feldíszített teremben, jó zene mellett hamar elszállt az este. Beszélgettünk, nevtünk és táncoltunk éjfélig, nyertünk a tombolán, szóval nagyon jól éreztük magunkat.

Ha nem gond, hogy kinőtünk az óvodát, jövőre is eljövünk, megígérem.

Farkas Katalin

Csikósok

A megunhatatlan Hagyományörzők

Aprók tánca

Szüreti felvonulás

Ebben az évben is sikeresen megrendezésre került a Csupafül Alapítvány szüreti ünnepsége. Velünk voltak az égiek is, mert a felvonulás és a szabadtéri műsor ideje alatt végig szép őszi idő volt, s így az óvodás gyerekek az új fellépő ruhában boldogan táncolták hagyományörző táncukat.

Ezen a napon tartották a gödi szomszédaink is a szüreti felvonulásukat, ezért ugyan egy kicsit késve indultunk, de a sok lovas és fogatos érkezésével annál színesebbé kerekedett a felvonulás.

Köszönjük Nyéki Jánosnak és feleségének Nyékiné Tomcsekó Míriamnak, hogy 12. alkalommal is megszervezték a lovas, hintós, fogatos felvonulást.

Köszönjük a szülőknek, hogy süteményeikkel hozzájárultak a felvonulók vendéglátásához.

Köszönjük továbbá az iskola néptáncsoportjának és a hagyományörző nyugdíjas asszonyoknak, hogy évek óta színesítik szüreti műsorunkat.

És ahogy a mondás tarja: „Ez a rendezvény nem jöhetett volna létre” szponzoraink támogatása nélkül. Köszönjük a helyi vállalkozóknak, hogy adományaikkal hozzájárultak sikeres óvodai rendezvényünkhöz.

Az Alapítvány Kuratóriuma

A rossz idő ellenére sok érdeklődő nézte a kicsiket

Rövid időre búcsút intettek a Hagyományörzők

Lóerő – vérükben van

Az esti bálon Harrach Péter országgyűlési képviselőnk és felesége is részt vett

Hittantábor Márianosztrán

Nyáron Ági néni hittantábort szervezett Márianosztrára. Vácra, onnan busszal Márianosztrára utaztunk. A tábori foglalkozások alatt három csoportra voltunk osztva, így versenyeztünk egymással. Minden nap más-más feladatokot kaptunk. Turányik Ági néni, Csura néni és Dinka Ági néni minden nap előadást tartott nekünk, de leginkább kézművesedtünk és jókat kirándultunk. Ellátogattunk Nagyírtápusztára is, ahová kisvonattal, vissza gyalog és busszal jöttünk. Egy másik alkalommal a Kopasz-hegyre mentünk, ahonnan az egész Dunakanyart beláttuk. Gyönyörű volt. A legtöbb éjszakát sátorban töltöttük.

Bátorítanám azokat, akik nem mernek velünk tartani, hogy sokkal több a játék és a kirándulás, mint a hittanóra.

Márianosztráról Nagyírtápusztára kisvasúton is el lehet jutni

Gyertek, legalább egyszer próbáljátok ki!

Czinege Gréta 7. o

Három izgalmas nap a parókián

Ezen a nyáron Dinka Ági néni, a hagyományos tábor mellé egy háromnapos hittantábort is szervezett a parókián. Rajtunk kívül egy barátnőnk is eljött, aki Egerben lakik.

A három nap alatt sokat kézműveskedtünk, sokat játszottunk. Amikor unatkozni kezdtünk volna, valamivel mindig feltaláltuk magunkat. Reggelente néhányan korán keltünk, mert részt vettünk az iskolában rendezett görkoris táborban is. Ágiék nagyon finom ételekkel láttak el minket, nem is maradtunk éhesek. A délutáni csendespihenők alatt is jól elszórakoztunk, bár azok emiatt nem is voltak mindig csendesek. Az egyik este misén vettünk részt, a másikon tábortűzet raktunk, és vacsorán kívül mályvacukrot is süttünk, éjszaka pedig sátorban aludtunk.

Nagyon tetszett. Ez volt az első ilyen tábor, olyan volt, mintha nem is a falunkban

A plébánián mindig történik valami

lettünk volna. Szerintem te is eljöhettél volna...!

Czinege Petra 5.o.

Angol napközi a plébánián

Júliusban három lengyel fiatal látogatott meg minket: Ewa, Agi és Tomas. Egy hétig voltak nálunk. Sokan jöttek el a plébániára, de – pár embert kivéve – a csapat nem volt minden nap ugyanaz. A lengyelekkel csak angolul vagy lengyelül lehetett beszélni. Félig-meddig én lettem a tolmács, mivel legtöbbször én fordítottam minden gyereknek, illetve a felnőtteknek is.

Az első napon leginkább csak énekeltünk és játszottunk – „gyilkososat” és „összegabalyodós” játékot. A második napon már dolgoztunk is. A Szódiek Híradója újság kivágásaiból és rajzokból elkészítettünk egy képzeletbeli Sződöt. A harmadik napon origamiztunk, gyurmáztunk és más kézműves tevékenységeket folytattunk.

A csütörtök volt a legérdekesebb, ugyanis a kezdőjátékok és énekek után

elindultunk képzeletben a világ körül. Hét állomás volt, mindegyiken különleges feladatok vártak ránk. Kínában rizst ettünk hurkapálcával, Dél-Amerikában köpöcsöveztünk, Észak-Amerikában porszívócső-teheneket laszszóztunk, Európában asztalbarlangokat kutattunk fel, és emellett egy különleges belga táncot is eljártunk. Afrikában múmiákká alakultunk és tevegeltünk, majd az Antarktiszon élelem után kutattunk a jégben, és szánhúzó versenyt is tartottunk. Végül, de nem utolsó sorban Ausztráliában kenguruként ugráltunk. Pénteken már csak egyszerűbb játékokat játszottunk. Vasárnap este volt egy búcsútábortűz, ahol utoljára még játszottunk egy Activityt.

Nagyon sajnálom, hogy erre az utolsó alkalomra már csak kevesen jöttek el. Én nagyon élveztem az együtt töltött napokat, sokat tanultam, gyakoroltam, és remélem, hogy máskor is meglátogatnak minket új barátaink. A szervezőknek, Dinka Ági néninek és Gyuri atyának szívből köszönöm ezt a felejthetetlen hetet.

Farkas Dániel 7. o.

Mindeddig megsegített bennünket az Úr (1. Sámuel 7. 12.)

Immár 75 éve vallhatja ezt a Szödi Baptista Gyülekezet. Ez a hálaadó megemlékezés egyrészt visszatekintés a múltba – a pozitív és negatív megta-

pasztalások számba vétele és értékelése –, másrészt a jövő feladataira való felkészülés, erőgyűjtés lehetősége is mindnyájunk számára. Gyülekezetünk arra készül, hogy történelmét mind mélyebben feltárja és megismerje, ezzel is eleget téve a bibliai utasításnak: „mondd el fiaidnak”.

Mózes 5. könyve 4. rész 9. verse mondja: „Órizzkedj azért és vigyázz nagyon

magadra, hogy meg ne feledkezzél azokról, amiket saját szemiddel láttál, ne vesszenek el a te emlékezetedből egész életedben. Ismertesd meg azokat fiaiddal és unokáiddal is. Maradjanak a szívedben azok az igék amelyeket ma parancsolok neked”.

Emlékezz vissza az útra

*Emlékezz vissza az útra, és Megtartódat áldd!
Bármilyen sok volt a próba, az mind javadra vált.
Kőszikla bús vizet ontott, s a völgyben manna várt.
Bárbogy is tombolt az orkán, Ó hí karjába zárt.*

*Szóljon az ének az Úrról, mert gazdag kézzel áld!
Zengjen a hangod a múlttól, ő mindig véled járt!
Bár vadul támad a sátán, de rajtad már nem győz.
Támogat, őriz a Krisztus, a győztes égi Hős.*

*Úgy szeret, úgy nevel téged, mint atya gyermekét.
Gondosan ápol és gyógyít, és szent kegyelme véd.
Hűséged jó kötelekét ne tépje semmi szét!
Szolgáld őt hűen a sírig, és áldjad nagy kegyét.*

/Gerzsenyi Sándor/

Szalachy Johanna szerzetesnővér

Szödi emlékeim az 1950-es évekből

Az írás szerzője Szalachy Johanna – leánya báró Buttler Klárának és ifj. Szalachy Bélának, aki a Sződön kúriát építő, és 1865-től 720 holdon gazdálkodó, földbirtokos Szalachy család egyik leszármazottja. A család birtokát 1945-ben, a kúriát pedig az ötvenes évek elején államosították, a házból csak két szobát lakhattak. Így éltek az 1956-os forradalom kitöréséig. Gyermkeik nevelése érdekében több százezer magyar társukkal együtt ők is el szándékozták hagyni az országot. Mire a határon észbe kaptak, a „vasfüggönyt” visszaépítették. Tompánál jutottak át Szerbiába. Nisbe mentek, ahonnan három hónap után, 1957 áprilisában érkeztek Belgiumba. Szalachy Johanna Volentics Gyula kérésére – szödi helytörténeti anyaggyűjteményének kiegészítésére – küldte meg Ausztriából kalandos élettörténetét, melyben szerzetesi hivatásvá-

lasztásának mozzatáról is beszél.

A szödi gyermekkor

Szöd volt az én kedves kisgyermekkorom hazám. Hétéves koromban, 1957 januárjában menekültünk el a kommunizmus elől Belgiumba, ahol családunk életének új szakasza kezdődött el. Hétéves koromig a családunk államosított házában, a Szalachy-kúria hátsó traktusában lévő egyik szobájában laktunk négyen: szüleim, Hubi öcsém (Hubertus, szül.: 1953) és én. A mellettünk lévő kisebb szobában lakott a nagymamám (báró vargyasi Daniel Anna, 1883-1987) és a beteg Pali bácsi (Szalachy Pál, 1911-1993), apám testvére, aki epilepsziás volt. Ott vízvezeték és sokáig villany sem volt. A ház többi részébe egy elektromos vállalat (OVIT Villamos Társaság) főnöke, Tóth Géza költözött a családjával: felesége Rózsi néni, anyósa

Görbe néni, és két fia, Géza és Miki.

A kis Gézával, aki egykorú volt velem, minden nap új ötleteink támadtak: bodzafából csúzlít, nyilat, kardot faragtunk, és élvezettel lövöldöztünk velük. Gyűjtöttük a szép kőveket és színes üvegdarabokat. Ezek voltak az értékes kincseink, amelyeket a fák kérgének hasadékaiba és gyökereik közé rejtettük el. Amikor reggeliztünk, már ott állt a kis Géza, és hívott játszani. Egy falusi kislány barátnőm is volt, Annuskának hívták. Vele sokat babáztunk, és „főztük” a kerti gazok magjaiból a finom „leveseket”. A kúria kertje államosított volt, tehát gazos. Ennek ellenére szerettem ott egyedül sok szépséget felfedezni. A hosszú, száraz füvek között gyönyörű kerti virágok is bujkáltak.

Meghívó

A Szödi Baptista Gyülekezet 2008. november 2-án, 15.00 órai kezdettel ünnepi fennállásának 75. évfordulóját.

Az ünnepélyes alkalomra mindenkit szeretettel várunk!

Igét hirdet: Dr. Mészáros Kálmán, a magyarországi Baptista Egyház elnöke.

**Szervező Mihály
a Szödi Baptista Gyülekezet
vezetője**

Sokat bogarásztam, és szerettem megfigyelni a kis állatok életét. Egyszer egy bokorban újszülött kiskutyákat fedeztem fel. Próbáltam őket minél tovább megóvni, nehogy a gazdátlan kölyköket valaki eltüntesse. Mindig lehetett nagy, tüskés ágakra is bukkanni. Attól féltem, nehogy egyszer az én lábamat is átszúrja egy ilyen tövis, mint ahogy a kis barátnőmmel történt. A régi szökőkút tele volt mocskos vízzel. Egyszer ott

Gyermekként Sződön

akartam a kis Hubi testvéremet tisztára mosdatni, de édesanyám rémülten közbelépett, így nem sikerült végrehajtani ezt a tervemet.

Maga a falu is vonzott, a libák, a tehenek, a nagy, fehér homokbánya, ahol jól lehetett homokozni. Sokszor elsétáltunk Bajkán Sándor bácsihoz és feleségéhez, Bözsi nénihez a malomba. Kedves család volt. Nagyon szerettem édesanyámmal a parasztházakhoz járni, például Ilka nénihez tejért. Édesanyám hiába tiltotta, én mindenütt próbáltam kunyarálni valami enivalót. Nálunk nem volt füstölt hús, sem tojás, sem saját gyümölcsünk. Egyszer – már nem is tudom kinél – látni akartam, hogy a macska, amely olyan ügyesen felmászik a fára, hogyan jön ki a mély kútból: egyszerűen beledobtam. Ebből baj lett, mert hiába néztem és néztem, nem jött ki onnan. A szegény tulajdonos bácsinak kellett őt egy vödörrel kihalászni. Utána mennyire szégyelltem magamat!

Nem messze a kertünkötől földművesek dolgoztak. Munka közben kedvesen beszélgettek velem és érdekelt, hogy mit végeznek. *Egyszer csak megszólalt a déli barangszó. Abba hagyták a munkát, csend lett, és imádkozni kezdtek. Nem próbáltam az ima tartalmát megérteni, de a természetes és őszinte ábítat, amely megszakította a munkát, meglepett, és megérintette a lelkemet. Még ma is magam előtt látom őket, ahogy egyszerű tisztelettel imádkoznak.*

Édesanyám mindig elvitt a vasárnapi misére. Egy pár latin

szót én is próbáltam kimondani, gondolva, hogy a jó Isten megérti, amit mi nem értünk. Főleg lelki élmény volt a templomi ima és éneklés. Tetszett a sok színes, ráncos szoknyás és virágos mellényű leány és asszony. Feltűnt nekem, hogy mi másképp öltözködünk, de ez nem zavart, ez hozzátartozott a falu képéhez, főleg a vásár- és ünnepnapokhoz, a búcsúhoz. Ó! És a búcsú...! A sok színes mézeskalács, a játékok, a csillogó díszek és a zene! Milyen öröm volt, amikor édesapám vett nekünk valamilyen ajándékot! Sződön óvodába is jártam. Élveztem a többi gyerekkel játszani, sétálni, a réteken vadsóskát szedni, papírból Mikulás-csizmát és magyar zászlót barkácsolni... Mintha az óvónénit Piroska néninek hívták volna...

Szökésünk Szódról és Magyarországról

A szódi elemi iskolába csak négy hónapig jártam – évvizsgát nem írtam és nemsokára abba kellett hagynom a tanulást, mert 1957 januárjában csendben megszöktünk. Nekünk, gyerekeknek sokszor válasz nélküli kérdés maradt, hogy miért beszélnek a szülők egymás között olyan gyakran németül. Ez persze azért volt, mert nem akarták aggodalmaikat előttnünk kifejezni, és meg akartak attól is védeni, hogy kihallgatás esetén ártatlanul árulkodjunk róluk. Pedig a kihallgatásokról és házkutatásokról hallott történetek bennem is nyugtalanságot keltettek, akkor is, ha magam ezt nem éltem át közvetlenül. Pali nagybácsimat bebörtönözték, mert Mindszenty hercegprímás képét találták az egyik fiókjában. Gyermekként az októberi forradalom körüli légkört is átéreztem: ha úgy fúj a szél, egész Sződig el lehetett hallani a pesti lövöldözéseket. A felnőttek rémülten és feszülten hallgatták a híreket, de igazán csak később értettük

meg, hogy kényes témáról volt szó – a menekülésünkről és a kommunizmussal kapcsolatos dolgokról.

Édesapám (Szalachy Béla, 1915-2005) hitt az ima erejében. Akkor még református volt, de elment a katolikus plébánoshoz, és kérte imáit a menekülésünk sikeréért. A plébános (Delia István) megígérte, hogy imáiban tervünket a menekültek védőszentjére, Szent Józsefre fogja bízni, aki a Szent Családot is Egyiptomba menekítette. Ezt a legkiválóbb védelmet egész kalandos menekülésünk során meg is kaptuk. Ausztria felé már nem lehetett átmenni a „vasfüggöny” miatt, Jugoszlávia határán át azonban még sikerült. Palicsra és Belgrádon át Nisbe vittek, ahol 600-ad magunkkal kerültünk egy táborba. Semmink sem volt, amikor elindultunk, de legalább együtt voltunk. A kis húgom (Nicolette, szül.: 1957) szerencsésen növekedett édesanyám méhében, így elmondható, hogy őt „Szódról hoztuk magunkkal”. Négy hónapos tábori élet után megkaptuk a szükséges iratokat, hogy Belgiába mehessünk. Gazdagok sose lettünk, de nem is ez volt a célunk. Ott szabadon és békében, hitünk szerint élhettünk. Édesapám később áttért a katolikus hitre. A belgákkal mindig jóban voltunk, azonban szívünkben hű magyarok maradtunk. Otthon mindig csak magyarul beszélünk. Még testvéreim félig belga, félig magyar gyerekei is vonzódnak magyar gyökereikhez. Fiaik 2000-től Magyarországon tanulnak. Amikor a hatvanas években belga állampolgárként visszamehettünk Magyarországra, minden nyáron meglátogattuk szódi rokonainkat.

Apácaként Ausztriában

Amikor érlelődő fiatalként újra láttam Magyarországon a kommunizmus körülményeit, jobban

Szerzetesként Ausztriában

megértettem a korábbi helyzetet is. Több más mellett számomra ezek az élmények is kegyelemmé váltak, mert nekik köszönhetően mind jobban éreztem életemben Isten hívását. Első leendő nővértársamat akkor ismertem meg Magyarországon. Még fogalmam sem volt, hogy az Úr ugyanazon közösség felé vezet, amelyhez ő is tartozott, de hivatásának örömteljes megélése nagyon meglepett. Ugyanakkor egy budapesti hűséges pap keresztény elvekért vállalt szerető önfeláldozása is külön megható. Sok fájdalmat kellett viselnie, és én felismertem benne a szenvedő Krisztust, aki bensőségesen hívott, hogy Őt, aki „az Út, az Igazság és az Élet” (Jn 14,6), kövessék és szolgáljam. Így tartozok, a nővérek közösségében, több évtized óta „Krisztus Ügyének Lelki Családjához” (FSO=Familia Spiritualis Opus). Lelki családjunk az Istennek szentelt élet egy pápai jogú (a pápa által elismert), új formája. Ez a család egy nemzetközi pap- és nővéreközösségből áll. Arra kaptam hivatást, hogy az egyházat mint Krisztus misztikus testét a szemlélődés és az apostolkodás révén egyaránt tükrözze és szolgálja, az emberi élet minden területén.

Többször jártam küldetésben Budapesten, és olyankor természetesen Sződöt is örömmel meglátogattam.

Bregenz, 2007.04.17.

Amikor negyvenen álltak a sződi oltár előtt

Lapunk 2007. tavaszi számában már bemutattunk egy olyan korabeli fotót, ami 1935-ben tizenkilenc pár azonos napon kötött házasságot örökítette meg. Hargitai Endréné (Sződ, Mártírok útja 6.) jóvoltából most ismét közlésünk egy olyan, kuriózumnak számító felvételt, melyen húsz házaspár látható.

Az elmúlt századok során ismert tót mondás volt a „širica gu širici, kabnica gu kabañici”, azaz „szűr a szűrhez, kabát a kabáthoz” mondás. Mít jelentett ez? A párválasztásnál alapvető szempont volt a házaspárok vagyoni állapota. A 19. században,

de még a 20. század első évtizedeiben is dívott az a bevett szokásrend, hogy a szülők választották ki gyermekük jövődöbelijét, különösen a módosabbnak mondható, sok termőfölddel rendelkező családok körében. A vagyoni viszonyok mellett ugyanilyen jelentős tényező volt az azonos vallás („spod eniho zvona”, azaz „egy harang alól”), azonban ez Sződön nem okozott különösebb gondot, mivel a falu színtiszta katolikus volt.

A szegény, falusi társadalom fontos eseménye volt a templomi esküvő, mivel ez és a lakodalmi mulatság szentesítette a közösség előtt a házasságot. Akkor még mindenki

megesküdött a templomban, sőt az állami anyakönyvvezetés 1895-ös bevezetéséig a frigy csak az egyházi anyakönyvekben került rögzítésre. Falun elképzeltetlen volt a vadházasság, de a manapság a liberalizmus szabados eszméivel indokolt, azonos neműek regisztrált élettársi kapcsolatát is félre nem érthető módon minősítették volna őseink.

A házaspárok anyakönyvi adatainak statisztikai feldolgozásából megállapítható, hogy Sződön a házasságok havi arányszáma a 18. század közepétől egészen a múlt század derekéig eltelt kétszáz éven át közel azonos módon ingadozott. A házasság-

kötések eloszlására jellemző, hogy a legtöbbet január, május és november hónapban kötötték, a legkevesebben március, augusztus és december hónapban keltek egybe. A sződi menyegzők száma januárban és novemberben az összes esküvők közel háromnegyedét tette ki. A házasságok korcsoportokra való osztályozásánál megállapítható: régen a férfiak 20–24 év között, a hajadonok egy korcsoporttal korábban mentek férjhez – legnagyobb részük 17–19 éves koruk között. Az akkori fiatalok az önálló életre, gyermekvállalásra érettek voltak, ami talán a 12–14 éves korokban, a gazdasági ismétlőiskolában tanultaknak (itt télen hetenként öt, nyáron két óra volt kötelező) és a családban közvetlenül magukba

